

Amendement 1**Terry Reintke, Bart Staes, Monika Vana, Karima Delli**

namens de Verts/ALE-Fractie

Jutta Steinruck, Agnes Jongerius

namens de S&D-Fractie

Verslag**A8-0222/2015****Martina Dlabajová**Totstandbrenging van een concurrerende EU-arbeidsmarkt voor de 21e eeuw
2014/2235(INI)**Ontwerpresolutie (artikel 170, lid 4, van het Reglement) ter vervanging van de niet-wetgevingsontwerpresolutie A8-0222/2015****Resolutie van het Europees Parlement over de totstandbrenging van een concurrerende EU-arbeidsmarkt voor de 21e eeuw: vaardighedenbeleid stimuleren en hoogwaardige, op rechten gebaseerde banen scheppen als manier om de crisis te overwinnen***Het Europees Parlement,*

- gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,
- gezien zijn wetgevingsresolutie van 29 april 2015 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1304/2013 van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees Sociaal Fonds, inzake een verhoging van het bedrag van de initiële voorfinanciering dat wordt uitgekeerd aan door het Jongerenwerkgelegenheidsinitiatief gesteunde operationele programma's¹,
- gezien zijn resolutie van 17 juli 2014 over werkgelegenheid voor jongeren²,
- gezien zijn resolutie van 15 januari 2014 over de eerbiediging van het fundamentele recht van vrij verkeer in de EU,
- gezien een van de prioriteiten van de conclusies van de Europese Raad van 26-27 juni 2014: helpen bij de ontwikkeling van vaardigheden, talent aanboren en het leven van iedereen veranderen door de bevordering van de juiste vaardigheden voor de hedendaagse economie en een leven lang leren,
- gezien het voorstel van de Commissie van 17 januari 2014 voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake een Europees netwerk van diensten voor arbeidsvoorziening, de toegang van werknemers tot mobiliteitsdiensten en de verdere integratie van de arbeidsmarkten,

¹ Aangenomen teksten, P8_TA(2015)0110.² Aangenomen teksten, P8_TA(2014)0010.

- gezien de aanbeveling van de Raad van 20 december 2012 betreffende de validatie van niet-formeel en informeel leren (2012/C-398/01),
 - gezien zijn aanbeveling en de aanbeveling van de Raad van 18 december 2006 inzake sleutelcompetenties voor een leven lang leren,
 - gezien artikel 52 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken en het advies van de Commissie cultuur en onderwijs (A8-0222/2015),
- A. overwegende dat het bestaan van beroepen en het aantal vacatures die niet kunnen worden ingevuld door een gebrek aan gekwalificeerde werknemers aanzienlijk verschillen van lidstaat tot lidstaat;
- B. overwegende dat de hoge langdurige werkloosheid zeer zorgwekkend is, met ongeveer 12,4 miljoen mensen die langer dan een jaar werkloos zijn, waarvan 6 miljoen langer dan twee jaar; dat langdurige werkloosheid een bedreiging vormt zowel voor de toekomst van een persoon als voor de duurzaamheid van de sociale zekerheidsstelsels en een structureel probleem is geworden;
- C. overwegende dat bezuinigingen en arbeidsmarkthervormingen een negatief effect hebben op de werkgelegenheid en de kwaliteit ervan; dat een Europese arbeidsmarkt die werknemers en werkgevers onderliggende zekerheid biedt, bijdraagt tot de verwezenlijking van de doelstellingen van Europa 2020 inzake werkgelegenheid, armoede en sociale uitsluiting;
- D. overwegende dat in 2012 een op de drie Europese werknemers over- of ondergekwalificeerd was voor zijn of haar baan¹; dat jongere werknemers over het algemeen vaker formeel overgekwalificeerd zijn, terwijl zij ook vaker dan oudere werknemers werkzaam zijn in banen die minder goed aansluiten bij hun vaardigheden;
- E. overwegende dat de jongeren onevenredig hard getroffen zijn door de crisis en nu de groep vormen die het grootste armoederisico ervaart;

De economische crisis en de nasleep ervan

1. betreurt dat in de nasleep van de Europese economische crisis burgers ernstig worden getroffen door meer armoede en werkloosheid en toenemende ongelijkheid; merkt op dat een aantal lidstaten te kampen hebben met hoge werkloosheid (EU-28: 9,9 %); is tevens bezorgd over het feit dat de jeugdwerkloosheidscijfers (EU-28: 21,4 %) over het algemeen veel hoger zijn dan de werkloosheidscijfers voor de rest van de bevolking;
2. wijst erop dat de Europese beroepsbevolking geconfronteerd wordt met aanzienlijke problemen in de nasleep van de financiële crisis van 2008, de bezuinigingsmaatregelen en de economische recessie die daarop gevolg is; merkt op dat deze verkeerde beleidskeuzes geleid hebben tot besnoeiing op de overheidsuitgaven voor onderwijs en

¹ Europese Commissie (2013): Werkgelegenheid en sociale ontwikkelingen in Europa.

sociale diensten en dat er op grote schaal maatregelen zijn genomen die de werkgelegenheidsbescherming afzwakken;

3. wijst erop dat de crisismaatregelen die bedoeld zijn om de overheidsuitgaven in de crisislanden te beperken al aantoonbaar rechtstreekse negatieve gevolgen hebben gehad voor met name jongeren als gevolg van bezuinigingen op het onderwijs, het scheppen van werkgelegenheid, ondersteuningsdiensten en sociale diensten; betreurt dat er beleidsmaatregelen die gevolgen hebben voor de jongeren zijn ontwikkeld zonder dat de betrokkenen en hun vertegenwoordigers daar een zeg in hebben gehad;
4. is van mening dat ambitieuze economische en sociale beleidsmaatregelen en slimme, duurzame arbeidsmarkthervormingen, degelijke openbare diensten en gerichte investeringen, alsook betere toegang tot langdurige en duurzame financiering, essentieel zijn voor een eerlijkere, duurzamere en inclusievere samenleving en voor het scheppen van hoogwaardige, op rechten gebaseerde banen, zodat werknemers een redelijk inkomen krijgen en de sociale integratie verbetert; wijst voorts op de noodzaak van duurzame, armoedebestendige en degelijke socialezekerheidsstelsels;

De situatie op de arbeidsmarkt in de EU

5. merkt op dat er enerzijds 24 miljoen werklozen zijn in Europa, waaronder 7,5 miljoen jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen (NEET's), en anderzijds 2 miljoen vacatures; benadrukt dat het structurele probleem van de grootschalige werkloosheid in Europa niet alleen kan worden opgelost met het aanpakken van de discrepantie tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden;
6. is bezorgd over het feit dat de werkloosheidscijfers in de EU relatief hoog blijven (maart 2015, EU-28: 9,9 %), en dat de situatie in slechts weinig landen merkbaar is verbeterd, en vestigt de aandacht op de aanzienlijke verschillen tussen de lidstaten, waarbij Duitsland en Oostenrijk de laagste (ongeveer 5 %) en Griekenland en Spanje de hoogste (respectievelijk 26 % en 23 %) werkloosheidspercentages hebben¹; wijst erop dat groeiende verschillen op en tussen de arbeidsmarkten van de lidstaten ertoe zouden kunnen leiden dat de solidariteit binnen de Unie wordt ondermijnd;
7. vestigt de aandacht op het feit dat de gemiddelde arbeidsparticipatie van vrouwen in de EU meer dan tien procentpunten lager is dan die van mannen en wijst erop dat de verwezenlijking van het in de Europa 2020-strategie aangegeven werkgelegenheidsstreefcijfer van 75 % afhankelijk is van de verhoging van de arbeidsparticipatie van vrouwen via beleid dat er met name op gericht is de combinatie van werk en huishoudelijke taken te vergemakkelijken;
8. merkt op dat de jeugdwerkloosheidscijfers van de EU-lidstaten sterk uiteenlopen, met in sommige lidstaten een werkloosheidspercentage van meer dan 50 % onder jongeren in de leeftijd van 16 tot 25 jaar; benadrukt dat de hoge jeugdwerkloosheid niet alleen een hele generatie treft, maar tevens het evenwicht tussen de generaties in gevaar brengt;
9. benadrukt dat jongeren vaak steeds meer moeilijkheden ondervinden bij de overgang

¹ Europese Commissie (2015): "EU Employment and social situation, Quarterly Review" van maart 2015.

- van school naar werk en daardoor gewoonlijk meer kans lopen op uitbuiting op de werkplek en op slechte en onzekere banen; wijst er verder op dat de huidige retoriek over inzetbaarheid de jongeren ertoe lijkt aan te zetten tegen elke prijs en op elke voorwaarde banen aan te nemen, zonder dat zij zich bewust zijn van hun rechten;
10. benadrukt dat er nog steeds sprake is van een verschil van 26 % in de arbeidsparticipatie van mensen met een handicap in vergelijking met de gemiddelde arbeidsparticipatie in de EU, waarbij de arbeidsparticipatie van mensen met een handicap minder dan 50 % bedraagt;
 11. wijst erop dat gekwalificeerd personeel, innoverend vermogen en het vermogen om als actieve burgers deel te nemen aan democratische processen, alsook groeiende koopkracht en een stabiel sociaaleconomisch en politiek klimaat, essentieel zijn om een goed investeringsklimaat tot stand te brengen;
 12. wijst op het hoge aantal langdurig werklozen en waarschuwt dat dit probleem onmiddellijk moet worden aangepakt om nadelige gevolgen voor de veerkracht te vermijden;
 13. merkt op dat diverse belangrijke uitdagingen van invloed zijn op de arbeidsmarkt in Europa, zoals de veranderingen in de vraag naar een breed gamma aan arbeidsvaardigheden, de globalisering, de snelle technologische veranderingen en ontwikkelingen en de vergrijzing van de samenleving, en dat al deze factoren aanpassing vereisen van zowel het arbeidsmarktbeleid als de onderliggende socialezekerheidsstelsels; verzoekt de EU en de lidstaten de gevolgen van zorgverantwoordelijkheden voor de beroepsbevolking aan te pakken, zowel wat betreft de arbeidsvoorwaarden van werknemers in de zorg, de ontwikkeling van hun vaardigheden en hun mogelijkheden voor een leven lang leren, als wat betreft de noodzaak om de werkplek en de arbeidsvoorwaarden van werknemers met zorgverantwoordelijkheden aan te passen;
 14. wijst erop dat de hoge werkloosheidscijfers in sommige lidstaten en regio's een verwoestend effect op de sociale en regionale cohesie hebben;
 15. is bezorgd over het voortbestaan van onvrijwillig tijdelijk en deeltijdwerk, schijnzelfstandigheid en baanonzekerheid in de hele EU; merkt op dat 50 % van de banen die in 2014 zijn gecreëerd, tijdelijke banen waren; merkt op dat in sommige lidstaten de meerderheid van de jongeren een tijdelijke baan heeft; benadrukt dat zowel de toegang tot de arbeidsmarkt als de toegang tot reguliere en kwaliteitsrijke banen moeilijker zijn geworden voor jongeren, waardoor de kloof tussen jong en oud nog groter is geworden;
 16. merkt op dat het probleem van armoede onder werkenden volgens de Commissie nog steeds bestaat en dat voor 50 % van alle werkzoekenden het vinden van een baan onvoldoende is om aan armoede te ontkomen; veroordeelt het wijdverbreide gebruik van opt-out-clausules door de lidstaten bij het vaststellen van de maximale arbeidstijd en de toenemende arbeidsintensiteit waaronder veel werknemers te lijden hebben;
 17. vestigt de aandacht op uitbuiting op de werkplek als een van de factoren waardoor de

kwaliteit van banen in de EU verslechtert; verzoekt de Commissie en de lidstaten de rechten op de werkplek, de sociale dialoog en de instellingen voor collectieve onderhandelingen te versterken en de minimale arbeidsvoorwaarden en loonstandaarden te verbeteren;

Stimulering van een inclusieve arbeidsmarkt in de EU

18. is van mening dat er, wil men in de EU een concurrerende arbeidsmarkt tot stand brengen, behoefte is aan ambitieuze hervormingen ter bevordering van inclusiviteit, zekerheid, vrijwillige mobiliteit en kwaliteitsvolle arbeidsparticipatie; moedigt de lidstaten ertoe aan een vangnet op te bouwen om de gevolgen van technologische ontwikkelingen voor werknemers aan te pakken en ervoor te zorgen dat zij zowel tijdens hun arbeidsleven als in overgangsfasen een passend inkomen en een passende opleiding krijgen;
19. wijst op het belang van persoonlijke en professionele ontwikkeling, alsook mogelijkheden voor bijscholing en postacademisch beroepsonderwijs; herinnert er in dit verband aan dat investeringen nodig zijn om mensen, in welke fase van hun leven dan ook, in staat te stellen deel te nemen aan stimulerende leerervaringen en een leven lang leren te stimuleren om sociale inclusie, actief burgerschap en zelfvoorziening te bevorderen; benadrukt dat dergelijke maatregelen moeten worden gecombineerd met hervormingen van de pensioen- en socialezekerheidsstelsels die mensen op en buiten het werk ondersteunen, bijscholing stimuleren en tegelijkertijd degenen die dat nodig hebben blijven ondersteunen;
20. herinnert aan het belang van de eerlijke, op rechten gebaseerde mobiliteit van werknemers voor een inclusieve, op het beginsel van gelijk loon voor gelijke arbeid gebaseerde arbeidsmarkt, en herinnert eraan dat de administratieve en taalbarrières die dit tegenhouden, moeten worden verlaagd; moedigt aan dat EU-brede Eures-portaal voor beroepsmobiliteit meer onder de aandacht wordt gebracht en verder wordt verbeterd en dat de openbare diensten voor arbeidsvoorziening nauwer gaan samenwerken; wijst op de noodzaak van een betere erkenning tussen landen van in het land van herkomst of in een ander land verworven formele, niet-formele of informele kwalificaties;
21. herhaalt dat in Europa een groot economisch potentieel van vrouwen moet worden ontsloten en dat er passende omstandigheden voor vrouwen moeten worden gecreëerd om carrière te maken en hogere functies in bedrijven na te streven of een eigen bedrijf te beginnen; benadrukt de noodzaak van het dichten van de kloof tussen het opleidingsniveau van vrouwen en hun participatie en positie op de arbeidsmarkt; herinnert aan het belang van gendergelijkheid, inclusief het dichten van de genderkloof op het gebied van beloning en het verhogen van de arbeidsparticipatie van vrouwen, alsook het versterken van het beleid inzake het combineren van werk en privéleven, als onderdeel van de verwezenlijking van de Europa 2020-doelstellingen inzake werkgelegenheid, armoede en sociale uitsluiting;
22. is ingenomen met de positieve resultaten van de proef met de arbeidsmobiliteitsregeling "je eerste Eures-baan", waarmee jongeren doeltreffend kunnen worden bereikt en

gerichte diensten voor werkzoekenden en werkgevers kunnen worden ontwikkeld; benadrukt de positieve overloopeffecten tussen de regeling "je eerste Eures-baan" en Eures;

23. is van mening dat een samenhangende en brede strategie voor efficiëntere en wederzijds voordelige vormen van werkorganisatie zal helpen om de arbeidsmarkt veerkrachtiger te maken door optimaal gebruik te maken van het kennispotentieel van de werknemers en de kwaliteit van hun banen te verbeteren; wijst erop dat er meer participerende en emanciperende vormen van werkorganisatie kunnen worden ontwikkeld om de betrokkenheid van werknemers bij innovatie te vergroten en de betrokkenheid, de aanwending van vaardigheden en de ontwikkeling van werknemers, en daarmee de prestaties van ondernemingen, te ondersteunen;

Anticipatie op toekomstige vaardigheden

24. wijst erop dat, gezien de aangekondigde snelle veranderingen op de arbeidsmarkt, geïnvesteerd moet worden in onderwijs en opleiding voor de jeugd van vandaag; wijst erop dat vaardigheidsbeleid niet alleen gericht moet zijn op het vervullen van de behoeften van de arbeidsmarkt, maar ook op het toerusten van mensen met de noodzakelijke transversale competenties om zich als actieve en verantwoordelijke burgers te ontwikkelen; verzoekt de Commissie en de lidstaten te respecteren dat onderwijs en opleidingen niet louter een arbeidsmarktinstrument zijn noch alleen zijn bedoeld voor de scholing van toekomstige werknemers, maar in de allereerste plaats een fundamenteel recht vormen en op zich intrinsieke waarde hebben;
25. meent dat belanghebbenden op de arbeidsmarkt, zoals werkgevers- en werknemersorganisaties, wanneer dat relevant is kunnen worden betrokken bij de tenuitvoerlegging van programma's voor beroepsopleiding, teneinde te kunnen anticiperen op toekomstige behoeften aan vaardigheden;

Het belang van inclusieve permanente scholing en opleiding voor iedereen

26. herinnert eraan dat het recht op onderwijs een fundamenteel recht is en wijst erop dat gestreefd moet worden naar een individuele aanpak van loopbaanontwikkeling en een leven lang leren gedurende de persoonlijke loopbaantrajecten; is van mening dat begeleiding en advisering met aandacht voor de individuele behoeften en gericht op de ontwikkeling en uitbreiding van de individuele vaardigheden al vanaf een vroeg stadium een kernelement van het onderwijs- en vaardigheidsbeleid moet vormen in de educatie van elke persoon;
27. meent dat er in nauwe samenwerking met in de eerste plaats de betrokken personen, maar ook met sociale partners en organisaties die studenten en werklozen vertegenwoordigen, opleidingen en bij- en omscholingsprogramma's moeten worden opgezet en uitgevoerd, teneinde de nieuwe vaardigheden van werknemers beter af te stemmen op de vereisten van de arbeidsmarkt;
28. wijst er nadrukkelijk op dat de Commissie het toezicht op de nationale uitvoeringsplannen voor de Jongerengarantie en de doeltreffende uitvoering ervan in de

- praktijk moet verbeteren; verzoekt de Commissie duidelijke en ondubbelzinnige landenspecifieke aanbevelingen voor de lidstaten te formuleren ten aanzien van de tenuitvoerlegging van de Jongerengarantie en de kwaliteit van de werkgelegenheid;
29. benadrukt en deelt de bezorgdheid die de Europese Rekenkamer uitspreekt in het verslag "Jongeren en werklozen in Europa: uitdagingen voor de EU-Jongerengarantie", met name wat betreft de toereikendheid van de totale financiering voor de regeling, de definitie van een "deugdelijk aanbod" en de wijze waarop de Commissie de resultaten monitort en erover rapporteert;
 30. herinnert eraan dat het van het grootste belang is werkzoekenden, studenten en werkenden individueel en op maat te begeleiden en adviseren bij het zoeken naar werk of bijscholings- en opleidingsmogelijkheden, en ervoor te zorgen dat hun vaardigheden en competenties worden erkend en gevalideerd door middel van "vaardighedenpaspoorten" waarin de vaardigheden en competenties worden weergegeven die zij via zowel formeel, niet-formeel en informeel leren hebben verworven;
 31. wijst erop dat het recht op onderwijs en opleiding met name belangrijk is voor de langdurig werklozen; wijst erop dat de langdurig werklozen het meest baat hebben bij een op rechten gebaseerde aanpak die gericht is op hun specifieke behoeften, en niet bij standaardmaatregelen; wijst erop dat de langdurig werklozen op de hoogte moeten zijn van hun recht op opleiding, dat op hen gerichte maatregelen de individuele keuzen en behoeften en de opties wat betreft gebruikmaking ervan moeten eerbiedigen en dat opleidingen betaalbaar, degelijk en op hun werkelijke behoeften gericht moeten zijn; herinnert eraan dat als aan deze voorwaarden wordt voldaan, de langdurig werklozen in staat worden gesteld bijscholing aan te wenden als een mogelijkheid om hun werk- en leefomstandigheden te verbeteren;
 32. wijst op het belang van de Jongerengarantie als instrument om jongeren te helpen om de overstap van school naar werk soepeler te doen verlopen en om een baan van goede kwaliteit te vinden via een stage, leerwerkplek of voortgezet onderwijs; verzoekt de Commissie een uitgebreid monitoringstelsel op te zetten voor de tenuitvoerlegging van de Jongerengarantie, waarbij de nadruk ligt op de kwaliteit van het aanbod;
 33. benadrukt dat het van belang is voor gelijke kansen en een toegankelijk onderwijs- en opleidingsstelsel te zorgen, met name voor kansarme groepen, en doeltreffende steun te verlenen bij het tegengaan van sociale uitsluiting en bij het toegankelijker maken van werk;

Ondersteuning van de overgang van onderwijs naar werk

34. meent dat duaal beroepsonderwijs en soortgelijke stelsels voor leren op de werkplek een goed instrument zijn gebleken om werkgerelateerde opleidingen te bieden in verband met de overgang naar de arbeidsmarkt; wijst erop dat deze systemen onder werkgevers moeten worden bevorderd als investering in geschoolde toekomstige werknemers; benadrukt voorts dat bij het leren op de werkplek een educatieve aanpak moet worden gevolgd en dat de leerlingen nooit als goedkope arbeidskrachten moeten worden beschouwd;

35. merkt op dat de bestaande beroepsopleidingsstelsels het resultaat zijn van bepaalde historische en culturele krachten en zijn gevormd door de heersende rechtsnormen, tradities, pedagogische beginselen en institutionele structuren;
36. onderstreept dat elk nationaal beroepsopleidingsstelsel een instrument is voor de verwezenlijking van bepaalde doelstellingen die per land kunnen verschillen en dat elk stelsel derhalve uitsluitend kan worden beoordeeld op basis van de vraag in hoeverre het erin slaagt deze doelstellingen te verwezenlijken; wijst erop dat een beroepsopleidingsstelsel alleen van het ene naar het andere land kan worden geëxporteerd als de randvoorwaarden in de betrokken landen vergelijkbaar zijn of kunnen worden aangepast;
37. benadrukt de zeer zorgwekkende gegevens over het percentage jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen (NEET's), dat in de meeste lidstaten hoger is dan 10 %; wijst op het rechtstreekse verband tussen hoge jeugdwerkloosheid en vroegtijdig schoolverlaten; benadrukt dat zonder dringend en vastberaden optreden op Europees en nationaal niveau een hele generatie het risico loopt geen toegang tot een voldoende hoog niveau van onderwijs en opleiding te krijgen en derhalve te worden uitgesloten van de arbeidsmarkt, met dramatische gevolgen voor de sociale structuur, de sociale en territoriale samenhang en de houdbaarheid van het Europese economische model als geheel;
38. wijst op het belang van op maat gesneden beroepsoriëntatie door middel van beoordeling en op individuele vaardigheden en behoeften gericht loopbaanadvies van hooggekwalificeerde arbeidsconsulenten en collegiale consulenten;
39. merkt op dat het voor een geslaagde overgang van school naar werk van groot belang is om jongeren uit te rusten met essentiële horizontale competenties die hen in staat stellen met kennis van zaken beslissingen te nemen en ondernemingszin en zelfbewustzijn te ontwikkelen; wijst op het belang van socialezekerheidsstelsels die voorzien in betere overgangen, waaronder de overgang van onderwijs naar werk, tussen banen en tussen een baan en een loopbaanonderbreking;
40. wijst op het belang van duale onderwijs- en opleidingsprogramma's, waarin theorie en praktijk worden gecombineerd; wijst in dit verband andermaal op het belang van beroepsopleiding- en onderwijs voor de permanente ontwikkeling van vaardigheden en competenties; benadrukt dat adviesdiensten voor studenten actief moeten worden gebruikt om een eind te maken aan stereotype wijzen van beroepskeuze en ervoor moeten zorgen dat beroepsopleiding- en onderwijs nooit de naam moet krijgen dat het een vorm van onderwijs is waartoe studenten gepusht worden; benadrukt dat beroepsopleiding- en onderwijs de student de mogelijkheid moet bieden om zowel universitaire als derdegraads beroepsopleiding te kunnen volgen en niet gezien moet worden als minderwaardig ten opzichte van een universitair diploma; benadrukt het belang van het aanbieden van kwaliteitsvolle en betaalde stageplaatsen, beroepskeuzeadvies en de integratie van praktische vaardigheden in de leerprogramma's;
41. wijst erop dat het noodzakelijk is dat zowel de lidstaten als de afzonderlijke werkgevers voldoende middelen uittrekken voor en gebruik maken van hoogwaardige stage- en

- leerlingstelsels en leren op school en in de praktijk; herinnert eraan dat deze stelsels moeten voldoen aan minimale normen inzake kwaliteit, sociale bescherming en bezoldiging, en dat zij naar behoren moeten worden gefinancierd en gecontroleerd door de overheid; verzoekt de lidstaten maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat kansarme groepen aangemoedigd worden om zich aan te melden voor deze programma's en dat zij daarin naar behoren vertegenwoordigd zijn;
42. meent dat de sociale dialoog over vaardigheden moet worden versterkt en dat leerlingen en jeugdorganisaties erbij moeten worden betrokken, teneinde de beste manieren te vinden om het probleem van discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden in al zijn dimensies aan te pakken;
43. meent dat de Jongerengarantie een eerste stap zou kunnen worden in de richting van een op rechten gebaseerde benadering van de behoeften van jongeren met betrekking tot werk; herinnert aan de verplichting van werkgevers om mee te werken aan het bieden van toegankelijke beroepsopleidingsprogramma's en hoogwaardige stages aan jongeren; wijst erop dat het kwalitatieve aspect van fatsoenlijk werk voor jongeren niet in het gedrang mag komen en dat de fundamentele arbeidsnormen en andere aan de kwaliteit van werk gerelateerde normen, zoals arbeidstijd, minimumloon, sociale zekerheid en veiligheid en gezondheid op de werkplek, centraal moeten staan in de geleverde inspanningen;

Arbeidsmigratie en eerlijke mobiliteit

44. vestigt de aandacht op de 7 miljoen Europese burgers die in een andere lidstaat dan hun land van staatsburgerschap wonen of werken, de 1,1 miljoen grensarbeiders en de 1,2 miljoen gedetacheerde werknemers in de EU; benadrukt dat vrijwillige arbeidsmobiliteit gepaard moet gaan met volledige overdraagbaarheid van sociale rechten in de Unie, en wijst andermaal op het belang van Erasmus+, het Europees Sociaal Fonds en Eures in dit verband;
45. wijst op de noodzaak van een omvattende aanpak inzake arbeidsmigratie en eerlijke mobiliteit, gebaseerd op het vrije verkeer van burgers en werknemers en het beginsel van gelijke beloning voor gelijk werk; wijst in dit verband op de noodzaak dat de lidstaten de handhavingsrichtlijn (Richtlijn 2014/67/EU) correct uitvoeren en handhaven, bestaande lacunes dichten door een herziening van Richtlijn 96/71/EG betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers en maatregelen nemen om daarmee verband houdende fraude te voorkomen; is bezorgd over de mogelijke risico's van braindrain voor bepaalde lidstaten en regio's;
46. wijst erop dat de mobiliteit van grensarbeiders moet worden bevorderd, door meer informatie te geven over het bestaan van grensoverschrijdende Eures-partnerschappen die als taak hebben de mobiliteit van grensarbeiders te bevorderen en de bijbehorende belemmeringen weg te nemen, door grensarbeiders informatie en advies te verstrekken over de arbeidskansen en leef- en arbeidsomstandigheden aan beide zijden van de grens; merkt in dit verband op dat Eures-t een belangrijk instrument vormt om potentiële bronnen voor nieuwe banen beter te controleren en de weg naar een beter geïntegreerde Europese arbeidsmarkt in te slaan;

47. herinnert eraan dat de woon- en werkrechten van arbeidsmigranten uit derde landen geëerbiedigd moeten worden en benadrukt dat onnodige administratieve obstakels voor hun binnenkomst in de Europese Unie moeten worden weggenomen; is bezorgd over de negatieve effecten van het Europese migratiebeleid op derde landen, onder meer op de sociale samenhang en de braindrain; verzoekt de lidstaten om het effect van braindrain in derde landen al in een vroeg stadium aan te pakken;
48. herinnert eraan dat ervoor moet worden gezorgd dat socialezekerheidsrechten in de EU volledig overdraagbaar worden en dat de betrokken werknemers zich meer bewust worden van hun arbeids- en sociale rechten, teneinde arbeidsmobiliteit binnen de EU te stimuleren en mogelijk te maken;
49. herinnert eraan dat jongeren als gevolg van de crisis en de economische verschillen tussen de lidstaten van de EU steeds vaker gedwongen zijn mobiel te worden; dringt er bij de lidstaten op aan te zorgen dat het fundamentele recht op vrij verkeer geen schade berokkent; verzoekt de EU en de lidstaten derhalve te waarborgen dat de toegang tot openbare diensten van hoge kwaliteit, tot rechten op het werk en tot sociale zekerheid voor jonge mobiele studenten en werknemers niet wordt beperkt of geweigerd;

Uitwisseling en validatie van optimale werkwijzen in de EU

50. wijst erop dat de lidstaten optimale werkwijzen moeten uitwisselen en valideren, met name op het gebied van beroepsopleiding- en opleidingsstelsels en lesprogramma's, alsook met betrekking tot leerresultaten van niet-formeel en informeel leren en strategieën voor een leven lang leren, met inachtneming van de specifieke kenmerken van elke arbeidsmarkt en elk onderwijssysteem;
51. wijst op de belangrijke rol van het niet-formele en informele leren, vrijwilligerswerk en een leven lang leren bij de ontwikkeling van vaardigheden en kwalificaties; verzoekt de lidstaten de toegang tot de volwasseneducatie en het tweedekansonderwijs te verbeteren; dringt aan op de validering en erkenning van niet-formeel en informeel leren door werkgevers en onderwijsinstellingen;

Kmo's en micro-ondernemingen

52. meent dat er speciale maatregelen ter ondersteuning van jonge ondernemers moeten worden genomen om de toegang tot informatie, financiering en subsidies voor hen te vergemakkelijken, inclusief één-loketdiensten voor informatie en steun gericht op jongeren in bestaande organisaties ter ondersteuning van ondernemerschap;
53. meent dat niet-formeel onderwijs, met name zoals dat plaatsvindt in jeugdorganisaties, bevorderlijk is voor de creativiteit, de ondernemingsgeest en de eigen verantwoordelijkheid en de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt kan vergroten;
54. onderstreept het belang van maatregelen ter ondersteuning van start-ups, kmo's, micro-ondernemingen en actoren uit de sociale economie, teneinde de oprichting en exploitatie ervan te vergemakkelijken en hun toegang tot financiering en de opleiding van werknemers te verbeteren;

Innovatie en digitalisering: nieuwe vaardigheden en banen

55. wijst op het belang van innovatie en digitalisering voor een eerlijkere, duurzamere en meer inclusieve maatschappij en, in dit verband, op het belang van het overdragen van kennis, creativiteit en vaardigheden met het oog op de totstandbrenging van innovatieve, creatieve en digitale producten en diensten; benadrukt dat de "digitale kloof" moet worden gedicht en dat het van belang is in het kader van een leven lang leren digitale vaardigheden te ontwikkelen en nieuwe media en nieuwe technologie in de curricula op te nemen; benadrukt dat er innovatieve leermethoden moeten worden ontwikkeld en dat de beschikbaarheid van onderwijs online of op afstand moet worden uitgebreid met behulp van open leermiddelen (OER - open educational resources) waarmee iedereen dezelfde toegang tot onderwijs en opleiding heeft;
56. benadrukt het werkgelegenheidspotentieel dat wordt geboden door te investeren in onderwijs, onderzoek en door de overgang naar een uit sociaal en milieuoogpunt duurzame economie;

Maatregelen met betrekking tot een inclusieve arbeidsmarkt

57. is bezorgd over de tekortkomingen en vertragingen in de Jongerengarantieregelingen in de meeste lidstaten; verzoekt de Commissie om met een gedetailleerde effectbeoordeling van dit initiatief en de verschillende vormen van toepassing ervan te komen en de mogelijkheden voor meer financiering binnen het huidige MFK te beoordelen;
58. dringt er bij de Commissie op aan verder te gaan dan de aanbeveling van de Raad van maart 2014 inzake een kwaliteitskader voor stages en een nieuw kwaliteitskader voor te stellen om discriminatie en uitbuiting van jonge werknemers te voorkomen;
59. wijst op de noodzaak van bijzondere maatregelen en ondersteuning voor werkgevers, met name kmo's en micro-ondernemingen, om de arbeidsparticipatie te verbeteren van groepen die op de arbeidsmarkt achtergesteld worden en mogelijkheden voor loopbaanontwikkeling te bieden; herinnert aan het belang van de sociale verantwoordelijkheid van werkgevers jegens alle werknemers en jegens de maatschappij; is van mening dat dergelijke sociale verantwoordelijkheid ook moet worden verlangd van de instellingen die verantwoordelijk zijn voor onderwijs en opleiding;

Beleidsvoorstellen en aanbevelingen

60. verzoekt de Commissie en de lidstaten na te denken over innovatieve manieren om gerichte kwalitatieve investeringen in de EU aan te moedigen teneinde te bouwen aan een eerlijkere, duurzamere en inclusievere samenleving en hoogwaardige, op rechten gebaseerde banen te scheppen;
61. verzoekt de lidstaten de belastingdruk te verleggen van arbeid naar andere vormen van belasting die minder schadelijk zijn voor de werkgelegenheid en de productiviteit,

- terwijl voldoende sociale bescherming wordt gewaarborgd;
62. verzoekt de lidstaten ervoor te zorgen dat hun hervormingen van de arbeidsmarkt gericht zijn op het stimuleren van hoogwaardige werkgelegenheid, het terugdringen van segmentering, het bevorderen van de integratie van kwetsbare groepen in de arbeidsmarkt, het bevorderen van gendergelijkheid, het verminderen van armoede onder werkenden en het garanderen van gepaste sociale bescherming aan alle werkenden, ook zelfstandigen;
 63. verzoekt de lidstaten om te investeren in voorschools onderwijs en taalonderwijs en lessen informatie- en communicatietechnologie op basisscholen;
 64. verzoekt de lidstaten om eindelijk de stap te zetten van de waarneming van optimale werkwijzen naar beleidsmaatregelen die de werkgelegenheidsgraad verhogen en armoede en ongelijkheid verminderen, en hervormingen door te voeren die gebaseerd zijn op die werkwijzen;
 65. verzoekt steden en regio's zich te concentreren op kwaliteitsonderwijs en -opleidingen, de bestrijding van voortijdig schoolverlaten en de strijd tegen de jeugdwerkloosheid, omdat jongeren dringend behoefte hebben aan nieuwe perspectieven en al het mogelijke moet worden gedaan om hen daarbij te helpen;
 66. verzoekt de Commissie en de lidstaten om sociale en solidaire ondernemingen te bevorderen en te steunen, omdat zij meer rekening houden met hun verantwoordelijkheid ten aanzien van het milieu, de consumenten en de werknemers;
 67. verzoekt de Commissie en de lidstaten een Europees kader voor minimumlonen in te voeren met het oog op de vermindering van de loonverschillen, met een basisniveau voor elke lidstaat dat een fatsoenlijk loon garandeert, langs wettelijke of conventionele weg en met inachtneming van de nationale praktijken;
 68. vraagt de Commissie om een Europees platform voor de erkenning en validatie van gemeenschappelijke vaardigheden op te zetten voor specifieke activiteiten en beroepen, waarin ook via vrijwilligerswerk verworven vaardigheden worden erkend;
 69. verzoekt de lidstaten uitvoering te geven aan de aanbeveling van de Raad van 2012 inzake de validering van niet-formeel en informeel leren als een manier om de competenties te erkennen die zijn verworven door niet-formeel onderwijs, met name in vrijwilligers- en jeugdwerk, en de uitvoering van beleidsmaatregelen voor een leven lang leren te ondersteunen;
 70. verzoekt de lidstaten te zorgen voor passende financiering voor instellingen voor permanente educatie en opleiding om meer participatie in programma's voor een leven lang leren mogelijk te maken;
 71. verzoekt de Commissie en de lidstaten om prognoses met betrekking tot de veranderende arbeidsmarkten, vooral in verband met de uitdagingen die het gevolg zijn van de globalisering;

72. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Or. en